

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5C/54/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714216291
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Dubovinská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:5714216291.1

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, v právnej veci žalobcu, Quantum Credit a.s., Ružová dolina 25, Bratislava, právne zast. PERSPECTA Legal s.r.o., Ružová dolina 25, Bratislava, proti žalovanému, A. U., F. XX.X.A., F. T. P. XXXX/X, R., zast. opatrovníčkou, Helenou Kotradyovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Spišská Nová Ves, o zaplatenie 248,95 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 248,95 eur s príslušenstvom a trov konania s odôvodnením, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovak Telekom, a.s., uzavrel so žalovaným podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách dňa 24. 5. 2011 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program Program Fix a dňa 24. 5. 2011 Dodatok k Zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby alebo zariadenie/mobilný telefón NOKIA 2700 v lehote viazanosti 24 mesiacov.

Právny predchodca žalobcu verejné elektronické komunikačné služby žalovanému riadne a včas poskytol. Podľa účtovných dokladov bolo zistené, že žalovaný faktúry neuhradil, svoj zmluvný záväzok nesplnil, porušil zmluvnú povinnosť, z čoho mu následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, Bratislava, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2013 postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanému vedenú pod referenčným číslom 192233038 v žalovanej výške.

Žalovaný sa k návrhu na začatie konania nevyjadril, písomné zásielky nepreberal. Súd odpoveďou na lustráciu v Registri obyvateľov zistil, že žalovaný má od 3. 11. 2006 vedený trvalý pobyt mesto Spišská Nová Ves a jeho pobyt nie je známy, preto mu na ochranu práv v konaní ustanovil opatrovníka v osobe Heleny Kotradyovej, súdnej tajomníčky Okresného súdu Spišská Nová Ves.

Na pojednávanie konané dňa 25. 2. 2016 sa nedostavil právny zástupca žalobcu, opatrovník žalovaného, doručenie predvolania mal súd riadne vykázané, preto súd v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával v ich neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o pripojení, Dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 24. 5. 2011 a ostatnými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový a právny stav:

Zo Zmluvy o pripojení Fix zo dňa 24. 5. 2011 bez uvedenia evidenčného čísla zmluvy, vyplýva, že zmluva bola uzatvorená medzi predchodcom žalobcu a žalovaným vrátane dodatku, ktorého obsahom bol dohodnutý program služieb Fix 12, odpredaný mobilný telefón NOKIA 2700 za 9 eur, s dobou viazanosti 24 mesiacov a so zmluvnou pokutou 248,95 eur.

Z faktúry č. 7112311979 zo dňa 8. 12. 2011, so splatnosťou 25. 12. 2011 vyplýva, že žalobca fakturoval žalovanému sumu 248,95 eur z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"), to neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Zmluva o pripojení s Dodatkom uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení spotrebiteľskou zmluvou a tieto ustanovenia sa na ňu vzťahujú.

Podľa § 544 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojsť len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinností, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30. 11. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 3Co/26/2012 zo dňa 23. 5. 2012 bola zmluvná pokuta rovnakého druhu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 6. 12. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15. 3. 2012.

Podľa § 53a) ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a) Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v článku 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Oceáno Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Zmluvné podmienky dohodnuté v bode 3 Dodatku zo dňa 24. 5. 2011 bez uvedenia čísla zmluvy sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvnej pokuty, ktoré citovanými rozhodnutiami boli vyhlásené za neprijateľné, neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca a jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty.

V Dodatok k zmluve o pripojení sa líši svojím obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, aktivovaných službách, type mobilného telefónu, kúpnej cene mobilného telefónu, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by zmluvné podmienky boli individuálne dojednané.

Žalovaný ako spotrebiteľ sa Dodatkom k Zmluve o pripojení zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur za akékoľvek porušenie povinnosti zo strany žalovaného, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Dohodnutá zmluvná podmienka navyše zaväzuje žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu počas celej doby viazanosti, aj v prípade, ak by žalovaný porušil zmluvu i v posledný deň viazanosti. Zmluvná pokuta nebola odstupňovaná, ale mala sa uplatniť v plnej výške pri hocíjakom porušení povinností a v hociktorom čase od uzavretia zmluvy do uplynutia 24 mesiacov. Takéto dojednanie je v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nemal právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur, keďže si ju uplatňoval na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvná pokuta bola zapracovaná v texte zmluvy a žalovaný nemohol ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodol zmluvu uzavrieť. Zmluvná podmienka a to zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta postihovala žalovaného vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takáto zmluvná podmienka bola neprijateľná, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvnej pokuty.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohoda účastníkov o zmluvnej pokute v Dodatkú k Zmluve o pripojení je neprijateľná zmluvná podmienka, a preto je podľa ustanovenia § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca v konaní predložil faktúru zo dňa 25. 12. 2011, kde fakturoval zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur, v konaní však žiadnym listinným dôkazom nepreukázal, že by žalovaný porušil zmluvné podmienky, a teda, že by nezotrval v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov, resp. že by nezaplatil poplatky za služby. Aj z uvedených dôvodov bolo potrebné žalobu zamietnuť, nakoľko žalobca v konaní ani nepreukázal, že by mu nárok na zmluvnú pokutu vznikol.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešnému žalobcovi nevzniklo právo na náhradu trov konania a úspešný žalovaný si trovy konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.